УДК 330.341

Варналій З.С., д-р екон. наук, проф.,
КНУ імені Тараса Шевченка, Київ
Буркальцева Д.Д., канд. екон. наук, доц.
Феодосійська фінансово-економічна академія, Феодосія

СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті розкривається об'єктивна необхідність використання інноваційних чинників конкурентоспроможності національної економіки, розробка і реалізація стратегій її інноваційного забезпечення та зміцнення економічної безпеки держави.

Ключові слова: *конкурентоспроможність, національна економіка, стратегія, інновації, стратегія інноваційного забезпечення, економічна безпека.*

Формування постіндустріального суспільства посилило роль знань і науки в економіці, прискорило інноваційні процеси і в результаті зумовило зміну механізму конкурентного суперництва. Світовий досвід переконує, що стале економічне зростання в довгостроковому періоді значною мірою залежить від тих інтенсивних факторів, що забезпечують освоєння найбільш прогресивних досягнень як вітчизняної науки, техніки, технології, так і передового досвіду інноваційної діяльності зарубіжних країн.

Ключовими факторами забезпечення конкурентоспроможності національної економіки замість традиційних, таких як наявність робочої сили, природних ресурсів, капіталу, стають інноваційні чинники, що сприяють безперервності інноваційних процесів та ефективності функціонування інноваційної системи. Такі фактори охоплюють не лише накопичений науково-технічний потенціал, а й ресурси, необхідні для впровадження досягнень науки і техніки у виробництво, а також наявну інноваційну інфраструктуру, основною функцією якої є прискорення інноваційних процесів у країні та підвищення їх ефективності.

Забезпечення конкурентоспроможності економіки торкається інтересів майже всіх держав світу. В умовах соціально-економічних перетворень економіки України проблеми інноваційного забезпечення конкурентоспроможності економіки загострюються та актуалізуються внаслідок обмеженості ресурсів (особливо енергетичних), значних коливань світової фінансово-економічної кон'юнктури, виникнення динамічної та агресивної гіперконкуренції. Традиційні фактори вже не можуть забезпечити конкурентоспроможність економіки України, її зростання, добробут громадян та економічну безпеку.

Проблема забезпечення конкурентоспроможності національної економіки та її економічної безпеки потребує переосмислення та теоретико-методологічного оновлення, що врахувало б сучасні процеси формування постіндустріального суспільства, глобалізації та трансформаційні тенденції в Україні [1; 2].

Серед наукових праць, у яких досліджуються проблеми забезпечення конкурентоспроможності окремих країн, слід виокремити дослідження відомих зарубіжних учених: П. Кругмана, М. Портера, К. Прахалада, Дж. Робінсон, Дж. Сакса, Р. Солоу, Ф. Хайєка, Г. Хамела, Дж. Хікса. Теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності та її вплив на економічний розвиток здебільшого розроблені в працях Й. Шумпетера, Г. Менша, Б. Твісса, К. Фрімена, П. Друкера, Б. Санто та ін.

Значний внесок у розвиток теорії конкуренції і забезпечення конкурентоспроможності національної економіки зробили російські економісти Г. Л. Азоєв, Р. А. Фатхутдінов, А. В. Юданов. Проблемам створення та поширення інновацій, зміни технологічних укладів присвячені роботи М. Д. Кондратьєва, В. І. Маєвського, С. Ю. Глазьєва, Ю. В. Яковця.

Ринкова трансформація постсоціалістичних країн, у тому числі України, об'єктивно зумовила посилення уваги до забезпечення конкурентоспроможності в сучасних умовах. Окремі питання забезпечення конкурентоспроможності економіки України розглядають вітчизняні дослідники Л. Л. Антонюк, В. Д. Базилевич, Я. Б. Базилюк, А. С. Гальчинський, В. М. Геєць, Я. А. Жаліло, Б. Є. Кваснюк, Г. М. Филюк та ін. Особливу увагу вони приділяють можливим шляхам створення конкурентних переваг економіки України.

Істотний внесок у дослідження ролі науково-технічного прогресу у підвищенні конкурентоспроможності національної економіки зробили такі вітчизняні вчені, як Ю. М. Бажал, Н. І. Гражевська, В. В. Зянько, А. І. Ігнатюк, І. І. Мазур, В. Л. Осецький, Л. І. Федулова, А. А. Чухно та ін.

На сьогодні створено значну теоретичну базу для аналізу міжнародної конкуренції та конкурентоспроможності національних економік. Разом з тим багато аспектів цієї проблеми розроблені недостатньо. У цьому контексті важливе значення набуває вивчення та використання досвіду щодо розробки та реалізації стратегій інноваційного забезпечення конкурентоспроможності національних економік, що і є метою даної статті.

Новий погляд на конкурентоспроможність національної економіки та чинники її досягнення потребує розроблення нових пріоритетів та орієнтирів стратегії соціально-економічного розвитку країни [1, с. 295-306].

Інноваційний тип розвитку – це спосіб економічного зростання, який ґрунтується на постійних і систематичних інноваціях, орієнтованих на суттєве поліпшення всіх аспектів діяльності економічної системи та формування відносно стійких конкурентних переваг. В Україні є цілий перелік критичних проблем інноваційного розвитку, зокрема на сьогодні не створено мотивів інноваційної поведінки суб'єктів економіки, не налагоджено кооперацію між сектором генерації знань і виробництвом, практично немає елементів інноваційної інфраструктури тощо. Отже переорієнтація на інноваційний тип розвитку потребує створення стратегії інноваційного розвитку України та її виконання.

Під стратегією інноваційного розвитку розумітимемо злагоджену сукупність дій щодо активізації інноваційних процесів у країні з метою створення ефективної національної інноваційної системи. Головною метою, стратегії інноваційного розвитку є економічне зростання та забезпечення економічної безпеки і конкурентоспроможності країни за рахунок активізації інновацій в усіх сферах суспільного життя, що потребує використання та подальшого зміцнення національного інноваційного потенціалу. Отже, положення стратегії інноваційного розвитку повинні враховуватися під час розроблення стратегії соціально-економічного розвитку країни, оскільки у період формування постіндустріальної економіки міцність загального економічного зростання і темпів інноваційного розвитку зростатиме. Вже тепер у розвинених країнах інноваційний розвиток перетворився на основне джерело економічного зростання, а економічне зростання, у свою чергу, розширяє можливості для появи нових технологій і продуктів та дає змогу розвинутим країнам збільшувати інвестиції в освіту, фундаментальну науку, на підтримку інновацій. У результаті такого взаємовпливу темпи інноваційного розвитку збільшуються мультиплікативно.

Досвід конкурентоспроможних країн, які домоглися успіху саме за рахунок інноваційних факторів, дає змогу виокремити три типи стратегій досягнення інноваційних пріоритетів (табл. 1).

Таблиця 1

Стратегії інноваційного розвитку [3]

Стратегія	Характеристика
"Запозичення"	Використання власного деградуючого науково-технічного потенціалу, дешевої робочої сили з метою освоєння виробництва продукції, яка створювалася раніше в розвинутих країнах, шляхом придбання технологій, які є інноваційними для країни-реципієнта. Тобто об'єктом імпорту є нововведення, втілені у готові продукти, технології, способи організації виробництва і бізнесу або в інструменти маркетингу
"Перенесення"	Використання наявного зарубіжного науково-технічного потенціалу і перенесення нових досягнень науки та техніки у власну економіку. Тобто як результат науково-технічної діяльності імпортуються новації, втілені у патентах, ліцензіях, промислових зразках та ін.
"Нарощування"	Посилення власного науково-технічного потенціалу, що припускає можливість залучення зарубіжних вчених, а також інтеграція фундаментальної і прикладної науки з подальшим упровадженням результатів у виробництво. Тобто інновації (як результат усіх стадій інноваційного процесу) створюються всередині країни, що дає змогу постійно нарощувати конкурентоспроможність на світових ринках

Стратегія "запозичення" ґрунтується на використанні власного деградуючого науково-технічного потенціалу, дешевої робочої сили з метою освоєння виробництва продукції, яка створювалася раніше в розвинутих країнах, шляхом придбання технологій, інноваційних для країни-реципієнта. Тобто об'єктом імпорту є

нововведення, втілені у готові інноваційні продукти, технології, способи організації виробництва і бізнесу або в інструменти маркетингу, які є псевдоінноваціними для всього світу, але новими для країни. Надалі можливі нарощування власного інженерно-технічного супроводження виробництва, відродження науково-технічного потенціалу і активізація інноваційної діяльності, тобто формування повноцінної національної інноваційної системи. Такої стратегії дотримувалися Китай і низка країн Південно-Східної Азії.

Починаючи з 1980-х років, інноваційна політика у *Китаї* в умовах відсутності законодавчої бази реалізувалася шляхом виконання цільових програм, спрямованих на освоєння іноземних технологічних та продуктових інновацій. Значну роль у розвитку інноваційного бізнесу відіграли різні елементи інноваційної інфраструктури: спеціальні економічні зони, зони торговельно-економічного розвитку, технологічні парки тощо. Ці інститути сталі потужним інструментом залучення іноземних інвестицій та налагодження співпраці з іноземними компаніями. Подібна політика дала можливість значно збільшити кількість робочих місць та обсяг експорту країни. При цьому плагіат і копіювання продуктових та процесних інновацій відбувалися одночасно з упровадженням власних інновацій у державному управлінні, культурі та організації бізнесу. Тільки у 2002 р. у Китаї було затверджено основні закони щодо регулювання інноваційної діяльності – "Про стимулювання середніх і малих підприємств" та "Про популяризацію науки і техніки", а курс на будівництво інноваційної економіки було визначено тільки у 2006 р., коли Державна рада КНР прийняла "Основи державного плану середньострокового і довгострокового розвитку науки і техніки на 2006–2020 рр.". Ключовими цілями цього плану стали: побудова інноваційної економіки через створення власних інновацій і зменшення залежності від іноземних технологій; перетворення підприємств у центральну рушійну силу процесу побудови національної інноваційної системи; досягнення прориву у стратегічних галузях технологічного розвитку. В результаті тільки в середині 2000-х років Китай почав розробляти власні технологічні інновації. Оскільки формування власного інноваційного потенціалу потребує кваліфікованих кадрів, Китай почав залучати іноземних фахівців науково-технічного профілю та направляти національні кадри на навчання за кордон. У результаті нині Китай посідає друге місце після США за кількістю науковців. Сучасна модель інноваційного розвитку Китаю ґрунтується на визначальній ролі держави у створенні сприятливого ринкового середовища, опорі на іноземний капітал (для оновлення технологій і накопичення валютних ресурсів) та на експортній орієнтації економіки. Пріоритетними галузями проголошені альтернативна енергетика, устаткування і техніка для міського залізничного транспорту, пристрої для контролю за суспільною безпекою, системи автоматичного контролю в автомобілях і точного позиціонування. До галузей, які слід реорганізувати та підтримку яких слід обмежити, належать виробництво сталі, кольорових металів і будівельних матеріалів [4].

У *Південній Кореї* модернізація економіки також спочатку будувалася на запозиченні зарубіжних технологій у різних формах, а саме: контрактів "під ключ",

консультативних послуг, ліцензування тощо. Іноземний досвід вивчався, головним чином, шляхом створення спільних з японськими партнерами венчурних фірм. Тривалий час відмітною особливістю інноваційного розвитку Південної Кореї була цілеспрямована підтримка великих компаній. Проте після кризи 2008 р., навпаки, розукрупнення та ліквідація фінансово-промислових груп стали основою структурної реформи та посткризової адаптації країни. Крім того, сьогодні корейська патентна система вважається однією з найрезультативніших у світі, що відіграло важливу роль у розвитку малого підприємництва та університетів. Водночас, незважаючи на те, що за деякими аспектами інноваційного розвитку Південна Корея лідирує у світі, країна як і раніше залежить від імпорту окремих інноваційних продуктів унаслідок недостатнього розвитку власних базових технологій.

Стратегія "перенесення" полягає у використанні наявного зарубіжного науково-технічного потенціалу і перенесенні нових досягнень науки та техніки у власну економіку. Тобто як результат науково-технічної діяльності імпортуються новації, втілені у патентах, ліцензіях, промислових зразках та ін. Стратегія "перенесення" дає змогу виробляти інноваційну продукцію, яка користується значним попитом на світових ринках. Ця стратегія дає потужний поштовх для розвитку власного науково-технічного потенціалу.

Таку стратегію використовувала Японія в післявоєнний період, коли закуповувала у США, Англії, Франції, СРСР, ліцензії на високоефективні технології для освоєння виробництва інноваційної продукції. У результаті нині експорт японських технологій перевищив їх імпорт, а Японія стала країною, яка володіє фундаментальною наукою і забезпечує інтелектуальний розвиток нації. На прикладі Японії стає зрозуміло, що відсутність могутнього природоресурсного потенціалу може стати реальним стимулом для інтенсивного та інноваційного розвитку економіки. Після Другої світової війни Японія в науково-технічному аспекті відставала від передових країн на 20–25 років. Оскільки була гостра необхідність швидкого скорочення відставання, замість самостійних науково-технічних розробок країна пішла по шляху придбання в інших країн їх науково-технічного досвіду, патентів та ліцензій. Проте поступово в Японії дійшли висновку, що в майбутньому технологічна конкуренція зростатиме і можуть виникнути труднощі з імпортом іноземних технологій. Тому в 1980-х роках країна почала змінювати стратегію "перенесення" стратегією "нарощування". На сьогодні ключову роль у визначенні стратегії економічного розвитку Японії відіграє Міністерство зовнішньої торгівлі і промисловості, яке розробляє програми науково-технічного розвитку, стимулює прикладні дослідження і закупівлю ліцензій за кордоном. Навіть сама культура споживання в Японії формує високий попит на інновації, оскільки японці завжди вважають за краще придбавати справді інноваційні продукти. Орієнтири інноваційного розвитку у країні визначають великі корпорації. Крім того, особливість інноваційного розвитку Японії полягає в слабкому розвитку венчурного бізнесу, технопарків, бізнес-інкубаторів, високотехнологічних науково-промислових регіональних кластерів. Проте в Японії поширена інша модель інтеграції науки і

виробництва – технополіси, в яких концентруються науково-дослідні установи та наукомістке промислове виробництво. Ще у 1983 р. був прийнятий Закон Про технополіси, який встановив державні вимоги до їх будівництва, визначив перелік державних податкових пільг та субсидій. У той самий період почалася зміна пріоритетних галузей розвитку з "трьох китів" (металургія, важке машинобудування і хімічна промисловість) на високоприбуткові, наукомісткі та екологічні галузі, а саме: біотехнології, точне машинобудування, виробництво авіаційної і космічної техніки, оптичних волокон, інтегральних схем, інформаційних систем, комп'ютерів, промислових роботів, "нової кераміки", медичної електроніки, ліків, нових металів та програмно-запам'ятовувальних пристроїв. Саме ці пріоритетні галузі стали стрижнями технополісів та забезпечили поступове перетворення країни з імпортера ліцензій на їх експортера [4].

Стратегія "нарощування" полягає у посиленні власного науково-технічного потенціалу, що передбачає залучення зарубіжних учених, а також інтеграцію фундаментальної і прикладної науки з подальшим упровадженням результатів у виробництво. Тобто інновації створюються всередині країни, що дає змогу постійно нарощувати конкурентоспроможність на світових ринках. Цієї стратегії дотримуються високорозвинені країни, насамперед США, Велика Британія, Німеччина, Франція.

У XX ст. США зайняли лідируючі позиції за показниками інноваційного розвитку, що зумовлювалося високою ефективністю національної інноваційної системи країни. Значну роль у цьому відіграла політика підтримки жорсткої конкурентної боротьби, яка законодавчо врегульована Законом Шермана 1890 р. Конкурентне суперництво стало важливим інструментом стимулювання компаній до посилення інноваційної активності, постійного оновлення та модернізації виробничих процесів. Підтримка високого рівня конкуренції сприяла виникненню та поширенню у США технопарків, бізнес-інкубаторів, венчурних фондів тощо, причому практично незалежно від федеральних державних органів. Крім того, у США високу активність виявляють малі інноваційні компанії, чому сприяють наявність спеціальних державних програм підтримки, а також доступність венчурного капіталу (основного джерела фінансування). Серед характерних особливостей розвитку американської інноваційної сфери слід також виокремити високий рівень співпраці університетів з приватними компаніями у процесі реалізації спільних дослідницьких проектів, що дає можливість вченим перетворювати наукові розробки на інноваційну продукцію. При цьому національна інноваційна система США формувалася в умовах надання державою повної самостійності підприємствам у сфері науки і інновацій, і тільки наприкінці XX ст. ситуація змінилася: рівень державного втручання у процес інноваційного розвитку значно підвищився. У результаті сучасна стратегія інноваційного розвитку США будується на державно-приватному партнерстві та збільшенні ролі держави в законодавчій та фінансовій підтримці інновацій. Причиною цього стало, по-перше, зростання конкуренції в інноваційній сфері за одночасного скорочення життєвих циклів інновацій, а по-друге, підвищення рівня складності інновацій, у зв'язку з чим їх створення лежить за межами можливостей НДДКР навіть потужних компаній. Отже,

національна інноваційна система США містить усі елементи інноваційного циклу: фундаментальну і прикладну науку, могутній виробничий сектор, організації інноваційної інфраструктури. Сукупність перелічених компонентів структури американської інноваційної системи дає США можливість протягом багатьох років утримувати лідируючі позиції на ринку інновацій [5].

Аналіз формування інноваційних систем показує, що країни формують стратегії інноваційного розвитку залежно від рівня науково-технічного прогресу та характерних рис, притаманних тій чи інший національності, які можуть використовуватись як конкурентні переваги країни.

На нашу думку, для активізації інноваційної діяльності в Україні доцільно використовувати окремі елементи всіх трьох стратегій з урахуванням національних особливостей.

Стратегію "нарощування" в сучасних умовах України можна реалізувати в окремих пріоритетних напрямах інноваційної діяльності, для реалізації яких існує як науково-технічний, так і виробничий потенціал (наприклад, аерокосмічна промисловість, деякі підгалузі хімічної та радіоелектронної промисловості, виробництво оптико-електронної техніки).

Необхідно також використовувати елементи ***стратегії "перенесення"***, що дасть можливість принаймні в окремих галузях досягти рівня розвинутих країн і значно підвищити конкурентоспроможність економіки. Таку стратегію можна реалізувати, наприклад, для налагодження виробництва нової медичної техніки, фармацевтичних препаратів. Проте її реалізація повною мірою неможлива через такі причини: придбання ліцензій пов'язане зі значними фінансовими витратами; розвинуті країни усвідомили недоцільність продажу результатів науково-технічної діяльності, оскільки цим сприяють посиленню потенційних конкурентів. Крім того, ця стратегія може призвести до посилення залежності від високорозвинених країн, що є загрозою для національної безпеки.

Також для стимулювання інноваційної діяльності можна використати елементи стратегії "запозичення", зокрема: забезпечення окремих пільг під час імпорту інноваційних технологій, які відповідають V технологічному укладу; організація спільних підприємств з виробництва конкурентоспроможної продукції. Ці заходи дадуть змогу підтримати та розвинути наявний виробничий потенціал, забезпечити зайнятість, у тому числі кваліфікованим фахівцям, і надалі впроваджувати власні інноваційні проекти. Стратегію "запозичення" можна застосувати для налагодження виробництва окремих видів продукції мікроелектроніки.

Стратегії "перенесення" та "запозичення" є стратегіями імітації інновацій. Вони необхідні для скорочення технологічного відриву України від розвинутих країн. Пріоритетні галузі з використанням таких стратегій, мають фінансуватися за рахунок недержавного сектору, а державні органи влади мають лише створити сприятливі умови для підвищення попиту на інновації, переважно за рахунок економічних методів впливу. Диверсифікація джерел фінансування припускає залучення в інноваційну

систему України фінансово-промислових груп (ФПГ), які володіють необхідними інвестиційними можливостями.

Стратегія "нарощування" спрямована на досягнення технологічного лідерства, що дасть можливість на основі інноваційних факторів підвищити конкурентоспроможність національної економіки як у перспективі, так і в поточному періоді. Проте стратегія "нарощування" потребує значних ресурсів (у тому числі державного фінансування) і не може бути використана для великої кількості напрямів наукових досліджень, що зумовлює потребу в чіткій орієнтації лише на пріоритетні напрями інноваційної діяльності.

Сьогодні спостерігаються тенденції подальшого технологічного відставання від розвинутих країн світу та зниження конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Орієнтація на базові фактори виробництва може остаточно перетворити її на сировинний придаток країн-лідерів, що є загрозою національної безпеки України. Тому формування пріоритетів, які мають орієнтуватися на інноваційне забезпечення конкурентоспроможності національної економіки, є обов'язковим.

Під час формування стратегії економічного розвитку України та визначення її пріоритетів необхідно враховувати такі ключові моменти: нерозривні взаємозв'язки між усіма підсистемами НІС слід забезпечити шляхом підвищення попиту на новації (результати наукових розробок) та розвитку елементів інноваційної інфраструктури; внаслідок обмежених фінансових ресурсів стратегія повинна будуватися на обмеженому колі пріоритетів розвитку наукової й інноваційної діяльності (стратегія "точкового зростання"); науково-технічні пріоритети мають орієнтуватися на VI технологічний уклад і створювати основу для епохальних інновацій майбутнього; під час визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності необхідно орієнтуватися на технології V укладу, термін реалізації яких обмежений 2–5 роками; потрібно відновлювати застарілі основні засоби критичних галузей економіки України для зменшення залежності від коливань світової ринкової кон'юнктури; держава повинна розробити директивний план розвитку інноваційної системи (саме обов'язковий до виконання план у зв'язку з особливостями українського менталітету), в якому слід закріпити обсяги державного фінансування наукової та інноваційної сфери, усі види пільг та державних гарантій, а також чітко визначити відповідальність за його виконання відповідних органів влади та установ.

Таким чином, використовуючи теоретичні напрацювання у сфері інноваційних стратегій, спираючись на світовий досвід і національні особливості, в Україні необхідно затвердити стратегію інноваційного розвитку, в якої чітко визначити механізми стимулювання інноваційної діяльності з метою досягнення прогресу в економіці й переходу до інноваційного розвитку. Державна інноваційна стратегія має об'єднати зусилля науки, освіти і виробництва, у процесі її реалізації потрібно створити сприятливі інституційні умови для новаторів і підприємців, щоб забезпечити конкурентоспроможність національної економіки та її економічну безпеку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Варналій З. С. Конкурентоспроможність національної економіки: проблеми та пріоритети інноваційного забезпечення / З. С. Варналій, О. П. Гармашова. – К.: Знання України, 2013. – 387 с.
2. Буркальцева Д. Д. Інституціональне забезпечення економічної безпеки України / Д. Д. Буркальцева. – К.: Знання України, 2012. – 347 с.
3. Фридлянов В. Н. Проблемы инвестиционного сотрудничества в инновационной сфере России / В. Н. Фридлянов, М. А. Марушкина // Вестник МГУ. Сер. Экономика. – 1997. – № 6. – С. 26–38.
4. Економічна оцінка державних пріоритетів технологічного розвитку / [І. В. Одотюк, В. П. Александрова, М. С. Данько, В. А. Яковлев та ін.] ; за ред. Ю. М. Бажала. – К. : Ін-т економіки та прогнозування, 2002. – С. 206–210.
5. Рыхтик М. И. Национальная инновационная система США : история формирования, политическая практика, стратегия развития : [информ.-аналит. мат.] / М. И. Рыхтик. – Н. Новгород, 2011. – 23 с.

Стаття надійшла до редколегії 12.03.13.

Варналий З.С., д-р. экон. наук, проф.,
КНУ имени Тараса Шевченко, Киев
Буркальцева Д.Д., канд. экон. наук, доц.
Феодосийская финансово-экономическая академия, Феодосия

СТРАТЕГИИ ИННОВАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

В статье раскрывается объективная необходимость использования инновационных факторов конкурентоспособности национальной экономики, разработка и реализация стратегии ее инновационного обеспечения и укрепления экономической безопасности государства.

Ключевые слова: конкурентоспособность, национальная экономика, стратегия, инновации, стратегия инновационного обеспечения, экономическая безопасность.

Varnaliy Z.S., Doctor of Economics, Professor
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv
Burkaltseva D.D., PhD, Associate Professor
Theodosiya Financial and Economic Academy, Theodosia

INNOVATION STRATEGIES OF COMPETITIVENESS OF NATIONAL ECONOMIES

In the article the objective necessity of the use of innovative factors of competitiveness of national economy, development and realization of strategies of it, opens up innovative providing and strengthening of economic security of the state.

Keywords: competitiveness, national economy, strategy, innovations, strategy of the innovative providing, economic security.